

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Enhed/Kontor: NaturErhvervstyrelsen/Center for Jordbrug

Sagsnr.: 12-41811-000002/Dep. sagsnr. 7570

Den 18. oktober 2012

FVM 079

GRUNNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til ændring af bilag I, II og IV i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2003/2003 af 13. oktober 2003 om gødning (komité sag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af gødningsforordningen for at tilpasse den til den tekniske udvikling. Forslaget indeholder ønske om optagelse af nitrifikationshæmmeren DMPP (3,4-dimethylpyrazol fosfat) og kalkningsmidler i forordningen med tilhørende analysemetoder, samt tolerancer for kalkningsmidler. Desuden udskiftes de analysemetoder, der nu findes godkendte EN-standarde for, med henvisninger til standarderne. Analysemetoderne er herefter ikke en del af selve forordningen. På sigt udskiftes alle analysemetoder. Forslaget ændrer ligeledes en gødningstypebetegnelse. DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi ved Aarhus Universitet har vurderet DMPP på baggrund af datasættet, som ansøger, BASF, Tyskland, har indsendt, og med udgangspunkt i kriterier for godkendelse af pesticider og for veterinære lægemidler. DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi skønner, at DMPP med stor sandsynlighed ikke har skadelig virkning på miljøet. Forslaget forventes at træde i kraft medio marts 2012. Regeringen vil afstå fra at stemme med henvisning til, at Kommissionen snarest muligt bør fremsætte forslag til en revision af de eksisterende retningslinjer, således at det i fremtiden sikres, at ansøgninger om optagelse af nye stoffer vedlægges fyldestgørende datamateriale.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag om ændring af bilag I, II og IV i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 2003/2003 af 13. oktober 2003 om gødninger for at tilpasse forordningen til den tekniske udvikling.

Forslaget er fremsat med hjemmel i forordningens artikel 31, stk. 1 og 3.

Forslaget behandles i en forskriftskomitéprocedure med kontrol i Den Stående Komité for Gødning. Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal

inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité for Gødning, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget er sat til skriftlig afstemning i Den Stående Komité for Gødning med frist for stemmeafgivelse den 29. oktober 2012.

Nærhedsprincippet

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet det reviderer eksisterende EU-regler.

Formål og indhold

Forslaget indeholder:

- tilretning af typebetegnelse for kaliumsalte i forordningens bilag I.
- optagelse af nitrifikationshæmmeren 3,4-dimethyl-1H-pyrazol-phosphat (DMPP) i forordningens bilag I, med henblik på at tillade markedsføring som additiv til EF-gødninger, derudover føjes en henvisning til EN-standard for analysemetode for DMPP til forordningens bilag IV.
- henvisning til EN-standard for analysemetode til kvalitetsbedømmelse af ligninsulfonsyre.
- optagelse af kalkningsmidler af naturlig oprindelse og fra sukkerfremstilling, inklusiv tilhørende analysemetoder og tolerancer.
- udskiftning af analysemetoder, som ikke er internationalt anerkendte, med godkendte EN-standarder.

Typebetegnelse for kaliumsalte

Forslaget indeholder en tilretning af typebetegnelse for kaliumsalte i forordningens bilag I. 'Kainit' er typebetegnelsen for kaliumråsalt, men ordet er over tid blevet ensbetydende med én bestemt type kaliumråsalt. Dette kan være en handelshindring for virksomheder, som ønsker at markedsføre andre typer kaliumræsalte. Typebetegnelsen ændres derfor, således at 'kainit' erstattes af 'kaliumråsalt'. Forslaget fastsætter en overgangsperiode med henblik på, at producenter af kaliumsalte kan tilpasse mærkningen til de nye regler.

3,4-dimethyl-1H-pyrazol-phosphat (DMPP)

På baggrund af ansøgning fra BASF, Tyskland, fremsættes forslag om at føje DMPP til listen over nitrifikationshæmmere i forordningens bilag I.

DMPP virker ved at nedsætte hastigheden, hvormed kvælstofformerne ammonium og urea i gødninger omdannes til letopløselige forbindelser, som hurtigere udvaskes. Når omdannelsen

forsinkes, øges optaget i planterne. Den er egnet til brug både med faste og flydende gødninger, hvis mindst 50 % af det totale indhold af kvælstof forefindes som ammonium eller urea. Ifølge producenten er DMPP meget effektiv, selv ved lave koncentrationer. Gødningen tilsættes DMPP svarende til min. 0,8 og max. 1,6 % af gødningens indhold af ammonium- og ureakvælstof. Stoffet kan bruges både til havegødning og gødning til landbruget, og markedsføres allerede i 19 medlemsstater, herunder Danmark.

Kvalitetskrav til ligninsulfonsyre

Forslaget indeholder en henvisning til EN-standard for analysemetode til kvalitetsbedømmelse af ligninsulfonsyre.

Ligninsulfonsyre anvendes i bladgødning som kompleksbinder for mikronæringsstoffer. Den blev optaget i 6. rettelse til Gødningsforordningen¹. Med tilføjelsen af henvisning til EN-standard 16109 (minimumværdi for relativt indhold af phenolhydroxyl og organisk svovl) foretages en tilpasning til de tekniske fremskridt af de kvalitetskrav, som produkterne skal opfylde for at kunne markedsføres som en EF-gødning.

Optagelse af kalkningsmidler i gødningsforordningen

Forslaget indeholder optagelse af kalkningsmidler af naturlig oprindelse og fra sukkerfremstilling, inklusiv tilhørende analysemetoder og tolerancer, i forordningens bilag I. Kalkningsmidler justerer jordens pH og tilfører næringsstofferne magnesium og calcium. Kommissionen ønsker at optage kalkningsmidler i forordningen, da harmonisering vil styrke det indre marked.

Kalkningsmidler foreslås optaget i en selvstændig sektion til bilag 1, og skal herefter mærkes "EF GØDNING, Kalkningsmiddel". Størstedelen af de kalkningsmidler, som foreslås optaget, er af naturlig oprindelse. Kun kalk fra sukkerfremstilling er et industrielt restprodukt. Da producenten har fremlagt oplysninger om meget lavt indhold af metaller, og da der er tale om et restprodukt fra fødevareproduktion, menes kalkningsmidler, som er restprodukter fra sukkerfremstilling, ikke at udgøre en fare for miljøet, selvom der endnu ikke er sat grænseværdier for indhold af metaller i kalkningsmidler eller gødninger. Kun kalkningsmidler af naturlig oprindelse, fortrinsvis fra EU, og kalk, som er restprodukt fra sukkerfremstilling, optages i Gødningsforordningen. 31 analyseresultater fra i alt 18 medlemsstater sandsynliggør, at indholdet af metaller i kalk fra sukkerindustrien er meget lavt, og på dansk opfordring blev det indføjet i teksten til 7. rettelse, at kun naturligt forekommende kalk må anvendes ved fremstilling af denne type kalk.

Den Europæiske Standardiseringsorganisation (CEN) har publiceret EN-standarder for analysemetoder for kalkningsmidler, som indføres i gødningsforordningens bilag IV. Ligeledes har

¹ KOMMISSIONENS FORORDNING (EU) Nr. 223/2012 af 14. marts 2012 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2003/2003 om gødninger med henblik på tilpasning af dennes bilag I og IV til den tekniske udvikling (EØS-relevant tekst)

Den Europæiske Standardiseringsorganisation (CEN) fastsat tolerancer for kalkningsmidler, der fastsættes i bilag II. Forslaget fastsætter en overgangsperiode med henblik på, at producenter af kalkningsmidler kan tilpasse sig de nye EN-standarder.

Udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt forslaget som et led i forskriftsproceduren med kontrol.

Gældende dansk ret

Området er reguleret ved Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 2003/2003 af 13. oktober 2003 om gødninger, samt Bekendtgørelse om gødning og jordforbedringsmidler mv. af 27. august 2008.

En vedtagelse af forslaget vil ikke medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning.

Konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle konsekvenser, administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser og forslaget medfører ingen nævneværdige administrative konsekvenser for erhvervslivet.

For at undersøge om forslaget vil berøre miljø-beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, er datamaterialet fra ansøgningen sendt til vurdering hos DCE - Nationalt Center for Energi og Miljø ved Aarhus Universitet. Da kravene til dokumentation, der skal medsendes ansøgninger om optagelse af nye stoffer ikke er særligt specifikke, vurderer DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi DMPP efter kriterier med udgangspunkt i godkendelse af pesticider og for veterinære lægemidler. Med baggrund i dette blev det medsendte datasæt først vurderet som yderst mangelfuldt. Dels gav datasættet ikke mulighed for at vurdere, om data stammer fra valide test, dels kunne en potentiel risiko for vandlevende organismer ikke udelukkes fuldstændigt.

På forespørgsel har ansøger efterfølgende indgivet flere oplysninger. DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi skønner på baggrund af disse oplysninger, at DMPP med stor sandsynlighed ikke har skadelig virkning på miljøet.

Høring

Forslaget er sendt i høring på høringsportalen. Der er ikke indkommet bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder det vigtigt, at bestanddele og additiver, som anvendes i gødning, er sikre ved almindeligt brug. Således lægges der vægt på, at det er muligt at vurdere miljøpåvirkningen af nye stoffer, der ønskes optaget i gødningsforordningen. Regeringen vil derfor arbejde

for en revision af den eksisterende vejledning til sikring af, at der fremover fremlægges fyldestgørende datamateriale fra ansøgerne.

DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi skønner, at DMPP med stor sandsynlighed ikke har skadelig virkning på miljøet.

Regeringen vil afstå fra at stemme med henvisning til, at Kommissionen snarest muligt bør fremsætte forslag til en revision af de eksisterende retningslinjer, således at det i fremtiden sikres, at ansøgninger om optagelse af nye stoffer vedlægges fyldestgørende datamateriale.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.